

arts

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Ο γνωστός συγγραφέας με αφορμή την παρουσία του στην 21η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης μιλά για το νέο του μυθιστόρημα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

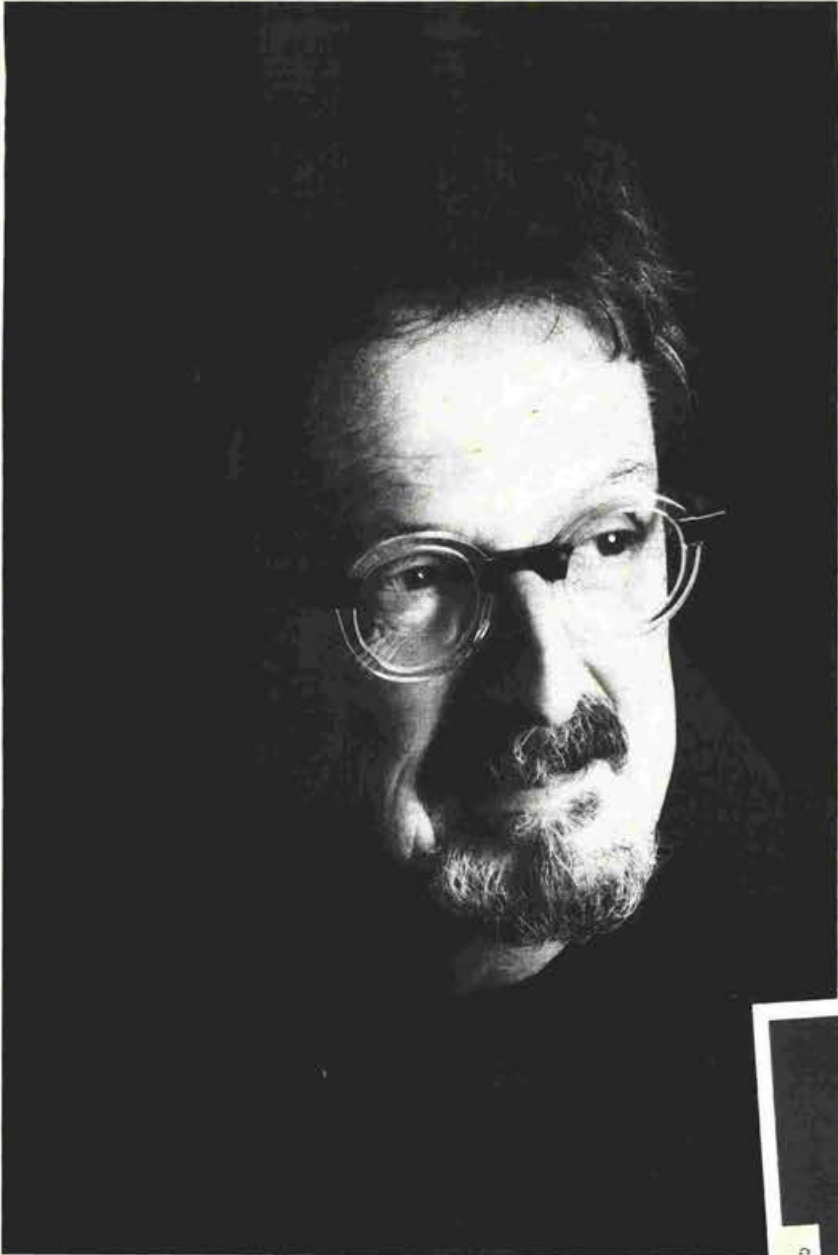

στην Κυριακή Τσολάκη

Κώστας Ακρίβος

Να μη λιποψυχάς παλεύοντας για ό,τι πιστεύεις

Ζούμε σε μία εποχή όπου το μυθιστόρημα αλλάζει συνεχώς, κατακτώντας νέες μορφές. Η μυθοπλασία ανοίγει νέους δρόμους, και οι σημερινοί μυθιστοριογράφοι τολμούν και καινοτομούν. Θα αδικούσα τον Παναΐτ Ιστράτι καταθέτοντας με μια γραμμική αφήγηση ό,τι έχει να κάνει με τη ζωή και το έργο του. **Επιδίωξα να μπολιάσω τα ντοκουμέντα με μυθοπλαστικά στοιχεία και με εικασίες, ώστε να δώσω μια αφηγηματική ευρύτητα**

Η ζωή του Ελληνορουμάνου συγγραφέα Παναΐτ Ιστράτι δεν μοιάζει με μυθιστόρημα, είναι από μόνη της ένα μυθιστόρημα. Βάσανα της παιδικής ηλικίας, ο μόχθος της επιβίωσης, ταξίδια και περιπλανήσεις, δυνατός φιλίες και αλληπάλληλοι έρωτες, η αγωνία για τον ελεύθερο άνθρωπο, είναι θέματα που βρίσκουμε στα βιβλία του. Παρόλα αυτά ο ίδιος θεωρείται από πολλούς ένας ξεχασμένος συγγραφέας, ίσως αμφιλεγόμενος, ενώ από άλλους έχει υμνηθεί για τη γραφή του.

Τώρα, ο γνωστός συγγραφέας Κώστας Ακρίβος καταπιάνεται με τον συγκεκριμένο δημιουργό μέσα από το βιβλίο του «Όνομα πατρός: Δούναβης» (Εκδόσεις **Μεταίχμιο**). «Η ζωή και το έργο του Παναΐτ Ιστράτι είναι 'σημαδεμένα' από δύο γνωρίσματα. Το πρώτο, η προσπάθειά του να μάθει μόνος του τη γαλλική γλώσσα και να γράψει απευθείας σ' αυτήν, πράγμα που του χάρισε τη λογοτεχνική αναγνώριση, κυρίως με το μυθιστόρημά του 'Κυρά Κυραλίνα', και το δεύτερο, ότι διά βίου παρέμεινε στο πλευρό των φτωχών και των αδικημένων, όχι μόνο γράφοντας για αυτούς, αλλά παίρνοντας μέρος στους κοινωνικούς αγώνες, συμμετέχοντας ακόμα και σε απεργιακές κινητοποιήσεις. Κατά πάσα πιθανότητα, επειδή κανένας δημιουργός δεν μπορεί να είναι ποτέ απολύτως βέβαιος για τους λόγους που τον ωθούν στη συγγραφή ενός βιβλίου, αυτές μάλλον θα υπήρξαν οι αιτίες που με οδήγησαν να ασχοληθώ με την περίπτωση του», λέει στη «ΜτΚ» ο Κώστας Ακρίβος.

Στη γενέτειρα του Ιστράτι

Υποθέτω ότι θα απαιτήθηκε πολύ μεγάλη μελέτη γύρω από τη ζωή και το έργο μιας τέτοια προσωπικότητας. Για την προετοιμασία και συγγραφή του ο συγγραφέας χρειάστηκε να ανατρέξει σε πολλές ενώ η έρευνά του διήρκεσε πολύ χρόνο. «Πριν από δέκα χρόνια επισκέφτηκα εντελώς τυχαία τη γενέτειρα του Ιστράτι, τη Βραΐλα της Ρουμανίας. Τότε μου δόθηκε η ευκαιρία να ξαναθυμηθώ αυτόν τον συγγραφέα που έβγαλε τα Βαλκάνια από τη λογοτεχνική αφάνεια και τα έφερε στο προσκήνιο. Για να μπορέσω όμως να αναπλάσω όλο το υλικό της ζωής του και ταυτόχρονα το έργο του, χρειάστηκε μια τετραετία περίπου, ανατρέχοντας σε κείμενα και βιβλία που έχουν γραφτεί για αυτόν, αλλά και κάνοντας τρία ακόμα ταξίδια στη Βραΐλα, ώστε να αντλήσω έμπνευση από την ατμόσφαιρα της πόλης του, μα και να έρθω σε επαφή με ανθρώπους που έχουν ασχοληθεί μαζί του, όπως λόγου χάρη είναι ο διευθυντής του ομώνυμου μουσείου, ο δρ Zamphir Balan, και η εξαιρετική ελληνίστρια Ελένα Λαζάρ.

Μια αφηγηματική ευρύτητα

Ο Ιστράτι βίωσε τα κοσμοϊστορικά γεγονότα της εποχής του (τέλος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος), ασπάστηκε το όραμα για έναν δικαιότερο κόσμο (Οκτωβριανή Επανάσταση), συνενερέθηκε με τις σημαντικότερες προσωπικότητες του καιρού του, όπως Ρομέν Ρολάν, Μαξίμ Γκόρκι, Βλαντιμίρ Μαγιακόφκι, Τζορτζ Όργουελ, Νίκο Καζαντζάκη κ.α. Η γραφή του Ακρίβου συνδυάζει πραγματικά γεγονότα

και μυθοπλασία και είναι προφανές ότι ο ίδιος δεν ενδιαφέρεται για μια απλή βιογραφία. Στη «ΜτΚ» υπογραμμίζει τι θέλει να αναδείξει μέσα από αυτόν τον συνδυασμό: «Ζούμε σε μια εποχή όπου το μυθιστόρημα αλλάζει συνεχώς, κατακτώντας νέες μορφές. Η μυθοπλασία ανοίγει νέους δρόμους, και οι σημερινοί μυθιστοριογράφοι τολμούν και καινοτομούν. Θα αδικούσα τον Παναΐτ Ιστράτι καταθέτοντας με μια γραμμική αφήγηση ό,τι έχει να κάνει με τη ζωή και το έργο του. **Επιδίωξα να μπολιάσω τα ντοκουμέντα με μυθοπλαστικά στοιχεία και με εικασίες, ώστε να δώσω μια αφηγηματική ευρύτητα**».

Τέλος, μιλά για το τι μπορούν να εμπνεύσουν στο αναγνωστικό κοινό χαρακτήρες σαν τον Ιστράτι σε μια δύσκολη εποχή όπως η σημερινή: «Αν και νομίζω πως κάθε εποχή κουβαλάει τη δική της δυσκολία, πιστεύω πως ο Ιστράτι μπορεί να δείξει τόσο στους αναγνώστες όσο και στους κάθε λογής δημιουργούς κάτι πολύ απλό όσο και βασικό: να μη λιποψυχάς παλεύοντας για ό,τι πιστεύεις, παραμένοντας ωστόσο διαρκώς ταπεινός και αλληλέγγυος».